

set, at Muren var revnet; men der havde i den sidste Tid været saa meget at udbedre baade paa Tage og Mure, at man ikke havde kunnet overkomme det altsammen. Det kunde i det hele ikke nægtes, at den før saa statelig holdte Præstegaardsbygning begyndte at gøre et lidt forfaldent Indtryk. Emanuel var kommen hertil paa en for Landmanden særlig ugunstig Tid med vigende Priser for Jordens Produkter og med samtidigt stigende Krav til deres Fuldkommenhed. Desuden havde han i Begyndelsen været forfulgt af en Række Uheld med Kreaturerne, havde ogsaa et Par Gange — som man sagde — „faaet et Par slemme Lussinger“ i Anledning af forskellige Forsøg med nye Foder- og Gødningsstoffer, som han havde læst om i Landbobladet og til almindeligt Bedste havde villet indføre i Menigheden. Ogsaa hans Husførelse havde — trods den strenge Tarvelighed, hvoraf den var præget — været ham kostbarere, end han selv rigtig vidste af; og hans Mødrenearvs Tusinder, som han i Begyndelsen havde haft at ty til, var forlængst forbrugte til sidste Hvid.

Sagen var den, at han — sit gamle Forsæt tro — haardnakket vægrede sig ved at modtage andet Vederlag for sin Præstegerning end den frie Benyttelse af Præstegaardens Tilliggende. For i et og alt at kunne dele Liv og Kaar med sine Venner ernærede han sig udelukkende af sin Jord og havde straks ved sin Embeds-tiltrædelse opfordret Sognets Bønder til at indskyde Tiende- og Offerydelser i den saakaldte „frie Fattigkasse“, som bestred Udgifterne til Menighedens store Velgørenhedsværk. I det hele var det hans Ønske, at man ikke betragtede ham som først og fremmest Præst, men som en Bonde, der i Lighed med Sogneforstanderen og Brandsynsmændene havde faaet et Æres- og Tillidshverv overdraget af Menigheden. Han plejede selv at kalde sig dens „Tempeltjener“, og han var saa glad ved Ordet, fordi det — som han sagde — „saa dejligt slog Velærværdigheden ihjel“.

IV

Klokken var ti, da Niels vendte tilbage med Doktoren, der sad bag i Vognen i sin egen Agestol, indsvøbt i sin Merinos Pels og